

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка

***Біографічний колаж
«Поезія і музика душі»***

*(до 220-річчя від дня народження
В.Туманського)*

Суми – 2020

В. И. ТУМАНСКИЙ

по фотографии 1859 г.

Василь Іванович Туманський
(28 лютого (11 березня)
1800, Чорториги (нині
Шевченкове Глухівського
району на Сумщині – 23
березня (4 квітня) 1860) –
російський чиновник та
поет першої половини ХІХ
століття.

Онук Генерального Писаря
Гетьманщини Василя
Григоровича Туманського.

Народився **1800 року** в Чернігівській губернії в родині відставного генерала Івана Туманського, що належав до роду малоросійської шляхти.

У шістнадцять років був направлений до Московщини, у Петропавлівське училище в Петербурзі.

Перший свій вірш («Поле Бородінської битви») надрукував у 17 років (**1817 рік, журнал «Сын отечества»**).

В. Туманський у 1816 році був обраний в члени «Вільного товариства любителів російської словесності». Під час перебування в столиці він звів знайомство з Іваном Криловим, Олександром Ізмайловим, Кіндратом Рилєєвим та іншими відомими письменниками того часу.

Іван Крилов
(1769 – 1849 рр.)

Олександр Ізмайлов
(1779 – 1831 рр.)

Кіндрат Рилєєв
(1795 – 1826 рр.)

*Закінчивши курс у 1818 році, В. Туманський поїхав до Парижа і високу освіту здобув у паризькому **Collège de France**, де слухав лекції Араго, Кузена та ін..*

Головний вхід Коледж де Франс,
вулиця Рю дез Еколь

Внутрішній дворик Коледж де Франс,
що виходить на вулицю Сен-Жак

*У 1823 році Василь Туманський визначився в канцелярії новоросійського генерал-губернатора **Михайла Воронцова**.*

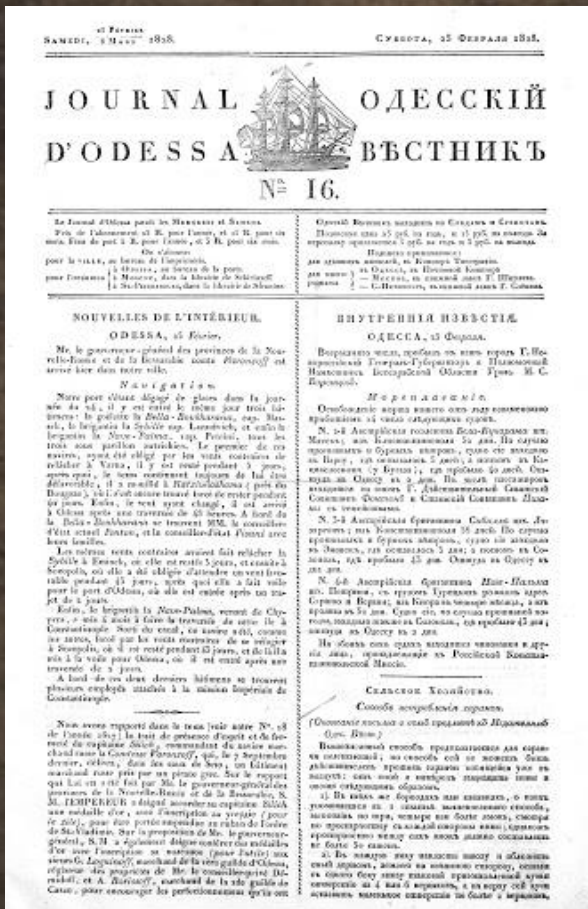

Михайло Воронцов
(1782 – 1856 рр.)

У 1825 році вийшла друком п'єса «Девушка влюблённому поэту».

У 1828 році поет служив при главі диванів Молдавії та Валахії графу Федору Палену по дипломатичній частині. Він брав участь у роботі зі складання умов Адріанопольського мирного договору, служив секретарем посольства в Константинополі. А пізніше – помічником статс-секретаря Державної ради.

У 1827—1828 роках В. Туманський був одним із засновників газети «Одесский вестник», яка проіснувала до 1 січня 2019 року.

1828 рік

2018 рік

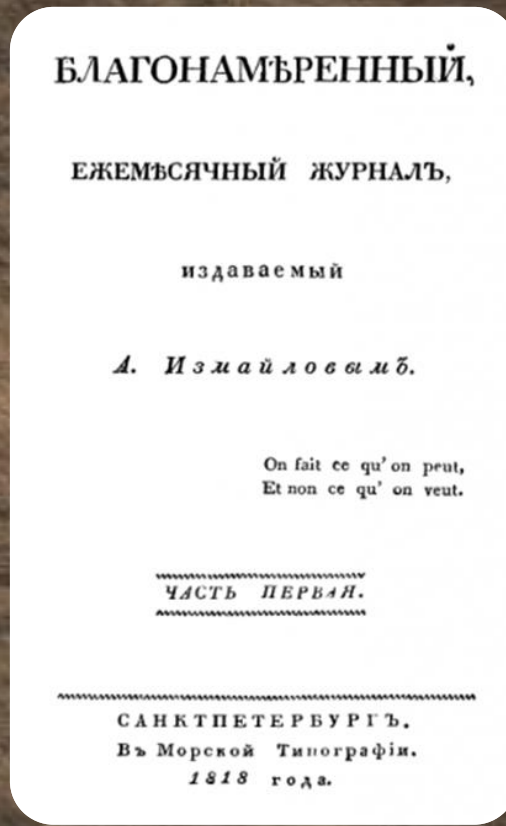
Малюнок О. С. Пушкіна. За атрибуції
Т. Р. Цявловської - портрет Василя
Туманського (раніше вважався
уявним портретом Володимира
Ленського.)

*Весь свій вільний час він віддає
творчості.
Вірші Туманського, що друкуються в
«Сыне отечества»,
«Благонамеренном»,
«Соревнователе просвещения и
благотворения», «Новостях
литературы», «Северных цветах»,
«Славянине», «Современнике»,
«Отечественных записках»,
«Северной лире» стають
популярними серед широкої публіки.
Найбільш плідними у творчості
Туманського були
1820 – 1830-ті роки, але надалі він
пише мало.*

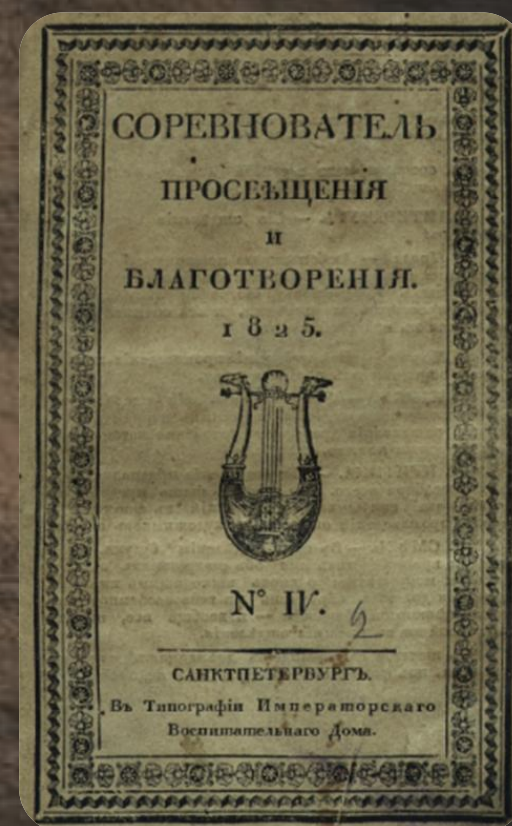
Російський журнал
1812 – 1852 pp.

Російський журнал
1818 – 1826 pp.

Літературний журнал
1818 – 1825 pp.

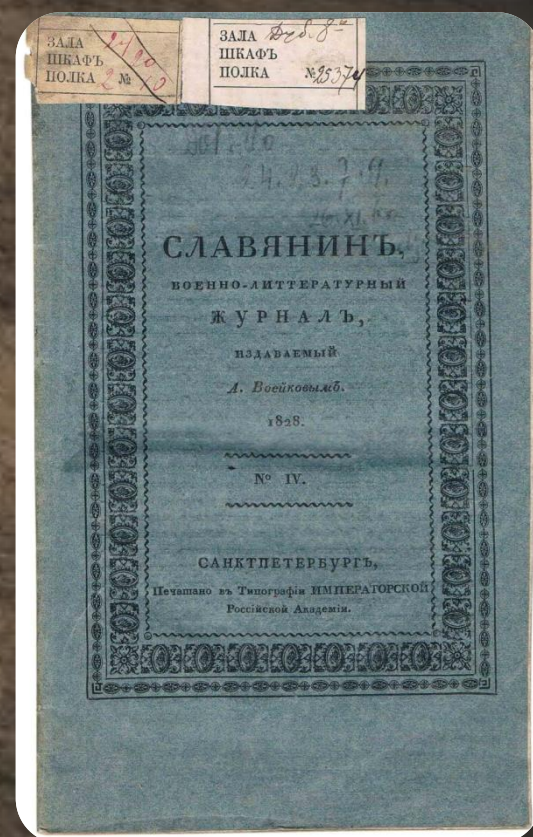
Російський журнал
1822 – 1826 pp.

Літературний альманах
1824 – 1830-х pp.

Военно-літературний
журнал 1827 – 1830 pp.

СОВРЕМЕНИКЪ,
ЛИТЕРАТУРНЫЙ ЖУРНАЛЪ
А. С. ПУШКИНА,
ИЗДАВАННЫЙ ПО СМЕРТИ ЕГО,
ВЪ ПОЛЬЗУ ЕГО СЕМЕЙСТВА,
Кл. П. А. Вяземскимъ, В. А. Жуковскимъ, А. А. Кра-
скимъ, Кн. В. О. Одоевскимъ и П. А. Пестелемъ.

ТОМЪ ОСЬМОЙ.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ,
ВЪ ГУТЕНБЕРГОВОЙ ТИПОГРАФИИ.
1837.

[illegible]

СЪВЕРНАЯ ЛИРА.

МОСКВА.

У 1840 році в Чернігові вийшла збірка В. Туманського «Стихотворения», а також «Письма В. И. Туманского и неизданные его стихотворения».

Живучи в своєму маєтку, Василь Іванович Туманський служить почесним попечителем Полтавській гімназії. Він багато зробив для її розвитку. Також він бере активну участь у роботі комітету «Про поліпшення побуту поміщицьких селян».

*У 1846 році поет пішов у відставку в чині дійсного
статського радника.*

*Він поселяється в Україні в родовому маєтку Панасівка, час
від часу наїжджаючи в Петербург та Москву.*

*Помер Василь Іванович Туманський у 1860 році від раку
підшлункової залози, у віці 60 років. Похований у
с. Панасівка, Липоводолинського району, Сумської області.*

Будинок в якому жив
В. Туманський

Могила В. Туманського в
с. Панасівка

Література

1. «Наш друг Туманський» [Текст] : матеріали Сумської обласної науково-практичної конференції : (до 200-річчя від дня народження поета-земляка) / Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка; Глухівський державний пед. ін-т ім. Сергєєва-Ценського; Сумський обласний краєзнавчий музей ; [редкол.: А. О. Мурашова, О. С. Переломова]. - Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2000. - 58 с. - 1 грн. 50 коп.

2. Близнюк, А. М., Краса Сумщини в слові, музиці, живописі [Текст] / А. М. Близнюк, М. П. Гурець. - Суми : [ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство» «Фабрика друку»], 2014. - 146 с. : іл. - ISBN 978-966-97364-4-4 : 80 грн. 00 коп.

3. Левон, Я. І., В. Г. Туманський - забутий герой [Текст] / Я. І. Левон // Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації : матеріали II Міжнародної наукової конференції, (24-25 березня 2016 р., м. Суми) / МОН України, Сумська обл. держ. адміністрація, Сумська обл. рада, Укр. ін-т національної пам'яті та ін. ; [за ред. В. С. Бугрія]. - [Суми] : [ФОП Цьома С. П.], [2016]. - Ч. 2. - С. 111-114.

4. Макарова. В. А., І слово в пісні відгукнеться... [Текст] / В. А. Макарова, Л. А. Макарова. - Суми : Собор, 2003. - 287 с. - 35 грн 00 к.

5. Макарова. В. А., Поезія і музика душі [Текст] : [творчість поета з Глухівщини Василя Івановича Туманського] / В. А. Макарова, Л. А. Макарова // «Наш друг Туманський» : матеріали Сумської обласної науково-практичної конференції : (до 200-річчя від дня народження поета-земляка) / Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка; Глухівський державний пед. ін-т ім. Сергєєва-Ценського; Сумський обласний краєзнавчий музей ; [ред. кол.: А. О. Мурашова, О. С. Переломова]. - Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2000. - С. 46-51.

6. Мурашова. А. А., Особенности поэтического творчества В. И. Туманского [Текст] / А. А. Мурашова, Е. Ручка // «Наш друг Туманський» : матеріали Сумської обласної науково-практичної конференції : (до 200-річчя від дня народження поета-земляка) / Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка; Глухівський державний пед. ін-т ім. Сергєєва-Ценського; Сумський обласний краєзнавчий музей ; [ред. кол.: А. О. Мурашова, О. С. Переломова]. - Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2000. - С. 40-46.

7. Четверик, Н. П., Друг декабристов [Текст] : [поет В. И. Туманский] / Н. П. Четверик // «Наш друг Туманський» : матеріали Сумської обласної науково-практичної конференції : (до 200-річчя від дня народження поета-земляка) / Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка; Глухівський державний пед. ін-т ім. Сергєєва-Ценського; Сумський обласний краєзнавчий музей ; [ред. кол.: А. О. Мурашова, О. С. Переломова]. - Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2000. - С. 17-19.

8. Солдатенко, Т. Я. «Нет, вы не знаете ее...» [Текст] : (загадка А. О. Смирновой-Россет) / Т. Я. Солдатенко // «Наш друг Туманський» : матеріали Сумської обласної науково-практичної конференції : (до 200-річчя від дня народження поета-земляка) / Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка; Глухівський державний пед. ін-т ім. Сергєєва-Ценського; Сумський обласний краєзнавчий музей ; [ред. кол.: А. О. Мурашова, О. С. Переломова]. - Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2000. - С. 19-29.

9. Шемшученко. Ю. С., Наш друг Туманский [Текст] : К 200-летию со дня рождения / Ю. С. Шемшученко. - Киев : Юрид. книга, 2000. - 654с. - 24грн. 58коп.

10. Щербак. О., Поэт пушкинской плеяды [Текст] : а ещё государственный деятель, дипломат и демократ, ратовавший за освобождение крестьян : [уроженец Глуховщины Василий Иванович Туманский (1800 - 1860)] / О. Щербак // Ваш шанс. - 2013. - № 36, 4-11 сентября. - С. 27 А.

*Підготувала матеріал:
бібліотекар Шостак Т. В.*